

Zápis z jednání Pracovní skupiny k porodnictví (dále jen „Pracovní skupina“) při Radě vlády pro rovnost žen a mužů (dále jen „Rada“) konaného dne 9. června 2021

Místo a čas konání: on-line na platformě Zoom, od 13:00 do 16:30 hod.

Přítomné členky a členové:

	Jméno a příjmení člena/členky	Instituce
1.	Antoníčková Ilona	Česká asociace sester, z.s.
2.	Candigliota Zuzana	Liga lidských práv
3.	Forberger Andrea	Ekonomická konzultantka, nezávislá odbornice
4.	Frýdlová Alena	Česká komora porodních asistentek, z.s.
5.	Havlová Miluše	Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR
6.	Hořejší Adéla	Hořejší legal s.r.o., advokátní kancelář
7.	Königsmarková Ivana	Unie porodních asistentek, z.s.
8.	Majerčíková Aneta	SpoKojení, z.s.
9.	Menšíková Milada	Ministerstvo zdravotnictví ČR
10.	Pavlíková Markéta	Biostatistička, nezávislá odbornice
11.	Peremská Marcela	Pediatřička, nezávislá odbornice
12.	Sovová Petra	Hnutí za aktivní mateřství, z.s.
13.	Šimůnková Monika	Zástupkyně veřejného ochránce práv
14.	Šmídová Iva	Masarykova univerzita
15.	Vnoučková Marie	Unie porodních asistentek, z.s.

Omluvené nebo nepřítomné členky a členové:

	Jméno a příjmení člena/členky	Instituce
1.	Čermáková Marie	Rada vlády pro rovnost žen a mužů
2.	Dostál Ondřej	Společnost medicínského práva ČLS JEP, z.s.
3.	Hrešanová Ema	Univerzita Karlova v Praze
4.	Kasal David	Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
5.	Kozák Václav	Baby Astramedico s.r.o.
6.	Nemrava Martin	Asociace pro porodní domy a centra, z.s.
7.	Richterová Olga	Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
8.	Rytíř Milan	Odborná společnost praktických dětských lékařů ČLS JEP, z.s.

9.	Šamová Monika	Ministerstvo spravedlnosti ČR
10.	Uhl Michal	Rada vlády pro rovnost žen a mužů
11.	Zikán Michal	Nemocnice Na Bulovce

Hosté/hostky:

	Jméno a příjmení hosta/hostky	Instituce
1.	Dostálová Petra	Kancelář veřejného ochránce práv (úsek zdravotnictví)
2.	Matějovská Iveta	Ministerstvo zdravotnictví ČR
3.	Peiger Petr	Ministerstvo zdravotnictví ČR
4.	Petrová Eva	Ministerstvo spravedlnosti ČR
5.	Slavíková Silvie	Ministerstvo zdravotnictví ČR
6.	Škampová Venuše	Ministerstvo zdravotnictví ČR
7.	Zapletal Jan	Ministerstvo zdravotnictví ČR

Za sekretariát Rady: Hradecká Lucie, Šafařík Radan, Vernerová Karolína

Úvod a schválení programu

Tajemnice Pracovní skupiny L. Hradecká přivítala přítomné členky Pracovní skupiny a dále hostky a hosty, s jejichž přítomností předsedkyně Pracovní skupiny vyslovila souhlas. Následně uvedla, že předsedkyně Pracovní skupiny M. Čermáková byla z rodinných důvodů nucena se z jednání krátce před jeho začátkem omluvit. Vzhledem k těmto mimořádným okolnostem M. Čermáková navrhla, aby jednání výjimečně vedla tajemnice Pracovní skupiny. L. Hradecká zkonstatovala, že Pracovní skupina je usnášeníschopná (krátce po začátku jednání bylo přítomno celkem 15 členek) a požádala přítomné členky, aby prostřednictvím hlasování vyjádřily, zda s návrhem předsedkyně Pracovní skupiny, aby jakožto tajemnice vedla jednání, souhlasí.

14 PRO, 0 PROTI, 1 ZDRŽEL/A SE. Návrh byl schválen.

L. Hradecká představila upravený návrh programu jednání.

Program jednání Pracovní skupiny k porodnictví dne 9. června 2021	
1. Podnět k důsledné implementaci Baby-friendly Hospital Initiative 2018	A. Majerčíková, diskuze
2. Informace o projednávání novely zákona o veřejném zdravotním pojištění	I. Königsmarková, diskuze
3. Shrnutí aktuálních informací a plnění úkolů	L. Hradecká, diskuze
4. Shrnutí výstupů ze schůzky s H. Rögnerovou k úhradám péče porodní asistentky z veřejného zdravotního pojištění	I. Königsmarková, diskuze
5. Různé	členky a členové Pracovní skupiny

15 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL/A SE. Program byl schválen.

1. Podnět k důsledné implementaci Baby-friendly Hospital Initiative 2018

L. Hradecká otevřela první bod jednání a předala slovo A. Majerčíkové.

A. Majerčíková na úvod své prezentace (viz příloha č. 1) shrnula kontext a hlavní zdroje, které byly pro přípravu Podnětu k důsledné implementaci Baby-friendly Hospital Initiative 2018 (dále jen „Podnět k BfHI 2018“) využity. Podnět k BfHI 2018 navazuje jednak na Podnět k podpoře kojení¹ schválený Pracovní skupinou dne 20. srpna 2019 a následně usnesením Rady ze dne 20. února 2020,² jednak na aktuální Strategii rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030 a také doporučení z veřejného slyšení „Podpora kojení“, jež se uskutečnilo v Senátu Parlamentu ČR dne 20. května 2019,³ resp. navazující usnesení senátního Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku Senátu Parlamentu ČR ze dne 23. července 2020.⁴

A. Majerčíková konstatovala, že dosavadní průběh implementace programu WHO a UNICEF Baby-friendly Hospital Initiative (dále jen „BfHI“) v ČR nelze hodnotit jako úspěšný, což se zrcadlí i v setrvalém poklesu podílu plně kojených dětí při odchodu z porodnice. Účast na programu je dosud v ČR pro nemocnice dobrovolná a je zaměřena pouze na novorozenecká oddělení. Do programu BfHI se v ČR zapojily zhruba 2/3 nemocnic. Jsou držitelkami certifikátu Baby-friendly Hospital Initiative, jenž ovšem bez předpokládaného pravidelného recertifikačního procesu či jakékoliv jiné externí kontroly dodržování podmínek programu u většiny nemocnic v zásadě expiroval. Některé z těchto nemocnic přes získanou certifikaci BfHI v poslední době nenaplnují ani základní požadavek 75 % (od roku 2018 80 %) výlučně kojených dětí při odchodu z porodnice. Dlouhodobé personální a finanční poddimenzování Národního laktačního centra ostatně ani neumožňuje pravidelnou kontrolu několika desítek nemocnic. Mandátem ke kontrole nemocnic nedisponuje ani Národní komise pro kojení (dále jen „NKK“). Chybí metodické vedení nemocnic, nesbírají se všechna potřebná data a žádná data se průběžně nezveřejňují. Průzkumy mezi ženami v mnoha nemocnicích dále pomohly identifikovat konkrétní oblasti, v nichž se nachází zásadní nedostatky. Od neumožňování kontaktu kůže na kůži matek a dětí přes nedostatek včasných informací o kojení až po rozšířené dokrmování dětí umělou výživou, někdy i bez vědomí a souhlasu rodičů. V nemocnicích je rovněž rozšířená reklama na náhrady mateřského mléka, dudlíky a lahve a ze strany jejich výrobců dochází k zakázanému sponzoringu odborných zdravotnických společností. Sřet zájmů není dostatečně ošetřen ani u členů a členek NKK.⁵

Program BfHI podléhá průběžné aktualizaci, jež reaguje na nejnovější vývoj vědeckého poznání. Poslední zevrubná aktualizace programu proběhla v roce 2018. Aktualizaci programu BfHI (resp. jeho hlavní složky nazvané 10 kroků k úspěšnému kojení) WHO a UNICEF doplnily detailním implementačním manuálem. Program BfHI 2018 se má týkat všech porodnic a všech zdravotníků a zdravotnic pečujících v nich o matku a novorozence, i vedení nemocnic má být dostatečně poučeno, aby bylo schopno zajistit správné podmínky pro realizaci programu. Důraz je kladen rovněž na pravidelný sběr a vyhodnocování dat, a to skrze interní i externí kontrolu. K důkladné a dlouhodobě udržitelné realizaci BfHI 2018 bylo stanoveno 9 klíčových povinností národních programů BfHI, které Podnět k BfHI 2018 blíže rozebírá ve vztahu k českému kontextu (viz příloha č. 2).

¹ Blíže viz <http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Aktuality/3-2-Podnet-Pracovni-skupiny-k-porodnictvi-k-podpore-kojeni.pdf>.

² Blíže viz http://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/cinnost_rady/zaznam-ze-zasedani-rady-vlady-pro-rovnost-zen-a-muzu-ze-dne-20-unora-2020-180494/.

³ Blíže viz <http://www.senat.cz/xqw/webdav/pssenat/original/91600/76769>.

⁴ Blíže viz <https://senat.cz/xqw/webdav/pssenat/original/92437/77512>.

⁵ Čestné prohlášení ke sřetu zájmů, které MZd pro NKK vytvořilo na základě doporučení z posledního jednání Pracovní skupiny (10. prosince 2020), se týká pouze obchodních vztahů.

A. Majerčíková uvedla, že by uvítala, pokud by MZd mohlo Pracovní skupině poskytnout připravovaný metodický materiál *Standardní postup péče o matku a novorozence podle zásad Baby-friendly Hospital Initiative – podpora kojení a zlepšení perinatální péče o matku a novorozence* a dále zápis z posledního jednání NKK ze dne 3. června 2020. Doplnila, že v této souvislosti spolek SpoKojení, jehož je předsedkyní, již na MZd podal žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb.⁶

L. Hradecká poděkovala A. Majerčíkové za podrobné představení Podnětu k BfHI 2018 a otevřela diskusi k prvnímu bodu jednání.

Z. Candigliota poděkovala za precizně zpracovaný podnět a analýzu konkrétních problémů. Dále uvedla, že v návaznosti na Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW) a na doporučení Výboru OSN pro odstranění diskriminace žen adresované ČR by bylo vhodné zhotovit obdobný přehled u dalších témat, jako je např. nerespektování informovaného souhlasu žen v porodnicích a porodnické násilí.

I. Königsmarková doplnila, že péče o matku a dítě je v ČR roztříštěná a dvoukolejná (o ženu pečuje jiný zdravotník/zdravotnice než o dítě). Uvedla, že ke dvojici matka-dítě by se mělo přistupovat jako k nedělitelné jednotce, což by mj. snížilo i počet poskytovatelů/poskytovatelek péče a přineslo tak finanční úsporu. Uvítala by, aby do činnosti NKK byla zapojena i některá z relevantních, mezinárodně uznávaných profesních organizací porodních asistentek.

V. Škampová podpořila návrh usnesení, jenž byl představen spolu s Podnětem k BfHI 2018. Potvrdila, že NKK je v současné době nefunkční a že nemá předsedu/předsedkyni ani tajemníka/tajemnici. Souběžně s tím však apelovala na shovívavost a pochopení pro složitost aktuální situace na MZd, které je nuceno plnit množství úkolů souvisejících s pandemickou situací. Zdůraznila, že na MZd v posledním roce došlo k řadě překotných personálních změn a že některým odborům chybí až polovina zaměstnanců a zaměstnankyň, v důsledku čehož některé útvary a orgány včetně NKK nyní nemohou řádně fungovat a dostát všem úkolům.

Uvedla, že metodický materiál *Standardní postup péče o matku a novorozence podle zásad Baby-friendly Hospital Initiative – podpora kojení a zlepšení perinatální péče o matku a novorozence*, který vznikl v rámci NKK, ještě neprošel vnitřním připomínkovým řízením a vzhledem k aktuální nefunkčnosti NKK je problematické o něm dále rozhodovat.

L. Hradecká doplnila, že Úřad vlády ČR si je vědom, že situace na MZd je složitá a že na MZd došlo k řadě personálních změn i ve vedení. Uvedla, že byť je členkou NKK, neměla možnost od svého jmenování svůj mandát vykonávat, a tudíž ani možnost Pracovní skupinu o činnosti NKK jakkoliv informovat. Dále uvedla, že se od svého jmenování členkou NKK na MZd min. 1x měsíčně obracela a M. Menšíkové se pravidelně doptávala, jaká je situace a zda bude NKK opětovně jednat.

Na základě návrhu A. Majerčíkové a následné diskuzi tajemnice Pracovní skupiny L. Hradecká zahájila hlasování o návrhu usnesení:

---

⁶ Přímý odkaz bude doplněn po zveřejnění žádosti a odpovědi na stránkách MZd v sekci <https://www.mzcr.cz/category/uredni-deska/prehled-poskytnutych-informaci-podle-zakona-c-106-1999-sb/>.

Pracovní skupina k porodnictví

1) schvaluje Podnět k důsledné implementaci Baby-friendly Hospital Initiative 2018 (dále jen „BfHI 2018“);

2) navrhuje Radě vlády pro rovnost žen a mužů, aby schválila Podnět k důsledné implementaci BfHI 2018 a předložila jej vládě spolu s navrženým usnesením vlády;

3) vyzývá Radu vlády pro rovnost žen a mužů, aby vyzvala ministra zdravotnictví, aby do 1. 1. 2022

- zajistil, že mandát a složení Národní komise pro kojení odpovídají požadavkům Implementačních pokynů Světové zdravotnické organizace a UNICEF k BfHI 2018, nebo

- vytvořil nový orgán, který by těmto požadavkům odpovídal.

Výsledek hlasování: 15 PRO, 0 PROTI, 0 ZDRŽEL(A) SE. Usnesení bylo přijato.

L. Hradecká uzavřela první bod jednání.

2. Informace o projednávání novely zákona o veřejném zdravotním pojištění

L. Hradecká otevřela druhý bod jednání a předala slovo I. Königsmarkové.

I. Königsmarková přítomné seznámila s průběhem projednávání vládní novely zákona o veřejném zdravotním pojištění a obsahem pozměňovacího návrhu poslankyně O. Richterové (č. J1, sněmovní tisk 992).⁷ Součástí vládní novely je návrh na zrušení povinnosti lékařské indikace pro úhradu péče porodní asistentky (dále jen „PA“), „*jedná-li se o fyziologický porod ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče*“. K příslušnému novelizačnímu bodu se v důvodové zprávě uvádí, že PA již nyní mohou podle vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků samostatně vést fyziologický porod. Kromě toho tato vyhláška stanoví ještě další výkony, které mohou PA vykonávat bez lékařské indikace. Jedná se například o návštěvy v rodině těhotné ženy, ženy do šestého týdne po porodu a gynekologicky nemocné, sledování jejího zdravotního stavu, podporu a edukaci žen v péči o novorozence, včetně podpory kojení a předcházení jeho komplikacím (blíže viz příloha č. 3). Přesto žádný z těchto výkonů není podle dosavadního znění ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném zdravotním pojištění možné bez lékařské indikace hradit z prostředků veřejného zdravotního pojištění.

Vládní návrh novely předmětného zákona, v jehož projednávání bude Poslanecká sněmovna pokračovat na 104. schůzi, však situaci omezování PA v samostatném výkonu jejich profese a úhrady jejich péče z veřejného pojištění neřeší dostatečným způsobem. Bez lékařské indikace nadále neumožňuje např. úhradu za návštěvu těhotné nebo matky v šestinedělí. Pozměňovací návrh O. Richterové tudíž požaduje slova ustanovení „*jedná-li se o fyziologický porod ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče,*“ zrušit, tedy ženám umožnit úhradu péče ze strany PA bez indikace lékaře.

I. Königsmarková uvedla, že MZd výjimku pro fyziologický porod ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče do novely zařadilo kvůli tomu, aby PA mohly poskytovat péči při porodu bez indikace lékaře/ky v centrech porodní asistence (dále jen „CPA“). Avšak i v CPA by podle ní měly PA poskytovat kontinuální péči, tj. nejen v těhotenství a při porodu, ale i po porodu. Pokud nebude pozměňovací návrh O. Richterové přijat, bude to znamenat přetrvávání dlouhodobých

⁷ Blíže viz <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=992>.

problémů, zejména v poporodní péči. Nejen v souvislosti s covid-19 dochází ke zkracování délky hospitalizace po porodu. Ženy s dětmi odcházejí domů 3. den po porodu, někdy i dříve. To je podle I. Königsmarkové velmi citlivé období. Žena nemá ustálenou laktaci, bývá nejistá v manipulaci s dítětem, nikdo nekontroluje krvácení, zavinování dělohy, hojení porodního poranění. Pokud má žena obtíže, obvykle má za to, že to k tomu patří a musí to vydržet. Podle informace z porodnice se má po šestinedělí hlásit u gynekologa/gynekoložky. To vede k tomu, že se ženy obtížně vyrovnávají s novou rolí matky, mají problémy s kojením a poměrně brzy přestávají kojít. Podceňovány jsou i psychické potíže po porodu, které se týkají velkého množství žen, jak dokazuje probíhající výzkum Národního ústavu duševního zdraví.

Závěrem své prezentace I. Königsmarková doplnila, že byť Unie porodních asistentek (dále jen „UNIPA“) je účastnicí vnitřního připomínkového řízení MZd, tato novela jí vůbec nebyla předložena. O změně týkající se PA tak rozhodovali lékaři, což považuje za bezprecedentní záležitost.

A. Majerčíková a J. Zapletal se omluvili a ve 14:00 se odpojili se z jednání.

L. Hradecká poděkovala I. Königsmarkové za prezentaci a otevřela diskuzi k druhému bodu jednání.

P. Peiger uvedl, že se jedná o úpravu, na které se podílela bývalá náměstkyně ministra zdravotnictví A. Šteflová. Úprava byla rovněž probírána s Českou gynekologickou a porodnickou společností ČLS JEP (dále jen „ČGPS“) – jednoho jednání byl sám účasten a zástupci ČGPS na něm rozebírali medicínské otázky dané problematiky, například definici toho, co to znamená fyziologický porod, neřešili prima facie rozsah kompetencí PA. Dále doplnil, že lékařské indikace je pro řadu výkonů zapotřebí i u jiných segmentů péče, a to z důvodu regulačních, objemu vykazování a nastavení smluvních politik pojišťoven. Uvedl, že MZd nepopírá kompetence PA, ty jsou jasně stanoveny, nicméně úhrady těmto kompetencím v mnoha případech z různých důvodů neodpovídají, a je otázkou, jak v této věci do budoucna postupovat.

Z. Candigliota zareagovala, že v první řadě je zapotřebí se oprostit od nedůvodné preference spolku ČGPS. MZd neustále záležitosti, které se týkají porodnictví, konzultuje ad hoc s gynekology/porodníky, zatímco PA z konzultací vylučuje. Jedná se o rozhodování, které není založeno na tom, co je vědecky prokázáno jako optimální péče, nýbrž zejména na tom, co je výhodné pro mocenské a finanční zájmy českých gynekologů a porodníků. Ženy a děti mají právo na kvalitní péči i na úhradu zdravotní péče, která splňuje definici hrazené péče § 13 zákona o veřejném zdravotním pojištění, kam by podle ní péče PA měla bezpochyby patřit. Nejlepší by bylo na základě nejnovějších poznatků evidence-based medicíny vytvořit ucelenou koncepci péče o matku a dítě a určit, jak by taková péče měla vypadat, aby byla prospěšná pro zdraví příjemkyň péče a jejich dětí a byla i ekonomicky výhodná. To by znamenalo do systému a rozhodování plnohodnotně zahrnout i zástupkyně PA.

L. Hradecká doplnila, že vznik ucelené koncepce péče o matku a dítě, jež bude v souladu s aktuálními doporučeními WHO a zajistí návaznost služeb poskytovaných jednotlivými profesemi v oblasti těhotenské, porodní a poporodní péče, je aktuálně jedním z vládních úkolů pro MZd. Jeho zahrnutí do úkolové části *Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030* bylo probíráno s MZd v rámci extenzivní konzultační fáze, naposledy na kulatém stole v červnu předchozího roku za účasti náměstka R. Policara a náměstkyně A. Šteflové.

I. Königsmarková připomenula, že profese PA je regulovaným zdravotnickým povoláním a že aktuální znění i vládní novela zákona o veřejném zdravotním pojištění jsou v rozporu se související směrnicí EU. ČR implementovala předmětnou směrnici jen částečně a nedodržela doporučení evaluační mise EU. Nadále není PA umožněno vykonávat praxi nezávisle

a autonomně a péče PA je ženám nedostupná.⁸ Uvedla, že lékaři/ky neustále rozhodují o PA a že by byli dost překvapeni, kdyby to bylo naopak (tj. kdyby PA rozhodovaly o lékařské profesi). Uvítala by obnovení existence Oddělení péče o matku a dítě na MZd (které bylo na začátku 90. let zrušeno). To by podle ní mohlo být vhodnou trvalou platformou, kde by do diskuze a formulace politik byly přizvány všechny profese, které se na této péči podílejí.

M. Pavlíková uvedla, že způsob přípravy novely, konkrétně skutečnost, že diskutovaná změna byla ze strany MZd konzultována pouze s ČGPS, nikoli s PA, je problematický. Nepouštět k jednání ty, kterých se to bezprostředně týká, odporuje demokratickým principům.

I. Königsmarková uvedla, že před 2. čtením proběhla na půdě sněmovního Výboru pro zdravotnictví dehonestující diskuze.⁹ V reakci na diskusi byl iniciován vznik otevřeného dopisu adresovaného členstvu tohoto výboru, ke kterému se připojila i UNIPA.¹⁰ Výbor k pozměňovacímu návrhu O. Richterové nejprve přijal negativní stanovisko, které později změnil na neutrální. V nejbližších dnech budou poslanci a poslankyně o novele rozhodovat ve 3. čtení.

M. Šimůnková doplnila, že k novele zákona uplatňovala tehdejší veřejná ochránkyně práv připomínku již v mezirezortním připomínkovém řízení.¹¹ Obdobně jako O. Richterová požadovala zrušení povinnosti lékařské indikace pro úhradu péče PA. V odůvodnění připomínky uvedla, že „pokud těhotná či matka potřebuje nejprve indikaci svého lékaře, pro kterou si musí dojíít, postrádá návštěvní služba svůj smysl.“ Požadovaná změna však nebyla MZd akceptována.

Na základě návrhu M. Pavlíkové a M. Šimůnkové a následné diskuze tajemnice Pracovní skupiny L. Hradecká zahájila hlasování o návrhu usnesení:

Usnesení č. 03/2021

Pracovní skupina k porodnictví

1) vyjadřuje podporu pozměňovacímu návrhu Olgy Richterové č. J1 k novele zákona o veřejném zdravotním pojištění (sněmovní tisk 992);

2) obrací se na zmocněnkyni vlády pro lidská práva s žádostí, aby o tomto usnesení bezodkladně informovala poslankyně a poslance.

Výsledek hlasování: 11 PRO, 2 PROTI, 1 ZDRŽEL(A) SE. Usnesení bylo přijato.

L. Hradecká uzavřela druhý bod jednání.

3. Shrnutí aktuálních informací a plnění úkolů

L. Hradecká otevřela třetí bod jednání. Podkladem pro tento bod bylo písemné shrnutí, které jakožto tajemnice Pracovní skupiny zpracovala za přispění MZd a KVOP (viz příloha č. 4), kterým poděkovala za součinnost. Členstvo Pracovní skupiny tak mělo možnost se s informacemi seznámit předem a připravit si případné doplňující otázky na zástupkyně a zástupce MZd, KVOP a Úřadu vlády ČR. Shrnutí vzniklo mj. v reakci na evaluaci činnosti

⁸ Např. zdravotní výkon *návštěva těhotné nebo matky v šestinedělí porodní asistentkou* s předpokládanou frekvencí 1krát v těhotenství 3krát v šestinedělí je vykazován pouze ve zlomku případů (cca 5000krát ročně), často navíc gynekology/gynekoložkami (nikoli PA).

⁹ Záznam z jednání výboru je dostupný z odkazu <https://videoarchiv.psp.cz/playa.php?cast=303>.

¹⁰ Dopis je dostupný z odkazu <https://chcisvojiporodniasistentku.cz/>.

¹¹ Mj. na základě výsledku šetření z roku 2018 – blíže viz <https://www.ochrance.cz/aktualne/zeny-maji-pravo-na-hrazenou-peci-porodnich-asistentek/>.

Pracovní skupiny v uplynulém kalendářním roce, ze které vyplynul požadavek na lepší průběžnou informovanost Pracovní skupiny ze strany státní správy, zejm. MZd. V této souvislosti uvedla, že Úřad vlády ČR se obdrženou zpětnou vazbou vždy důsledně zabývá a tam, kde to je možné, že snaží obdržené požadavky a doporučení implementovat rovnou do praxe. Požadavky, které nereflektovaly reálné kompetence Pracovní skupiny, Rady nebo Úřadu vlády ČR, nebylo možné vzít v potaz.

E. Petrová z MSp za nepřítomnou M. Šamovou doplnila, že poslední jednání *Kolegia expertů k výkonu rozsudků Evropského soudu pro lidská práva a implementaci Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod* (dále jen „Kolegium“) proběhlo 13. května 2021.¹² Rozsudek Dubská a Krejzová proti České republice nebyl ústně projednán. Ústní projednání je plánováno až na další jednání Kolegia.

M. Šimůnková připomenula, že KVOP zahájila výzkum na téma kvality porodní a porodní péče pro ženy se zdravotním postižením. Výsledky budou dostupné na přelomu roku, počítá, že budou představeny na jednání Pracovní skupiny, se kterou budou diskutovány i související doporučení k případným změnám legislativy.

M. Pavlíková poděkovala za zpracování podkladů předem a dokončení Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030 (dále jen „Strategie 2021+“). Ocenila kvalitu finálního dokumentu i participativní způsob jeho přípravy. Dále poděkovala M. Menšíkové za to, že se aktivně podílí na zlepšení komunikace za MZd. Ocenila obsáhlé shrnutí za MZd, na kterém se podílela, byť obsah odpovědí není pro Pracovní skupinu vždy uspokojivý.

L. Hradecká doplnila, že Úřad vlády ČR usiloval o to, aby způsob přípravy Strategie 2021+ byl transparentní a co nejvíce participativní a aby do něj byli zapojeni experti a expertky nejen ze státní správy, ale i z občanského a neziskového sektoru. K návrhu dokumentu probíhala extenzivní konzultační fáze ještě před jeho předložením do mezirezortního připomínkového řízení. Poděkovala Pracovní skupině a MZd za jejich aktivní zapojení ve všech fázích přípravy. Dále doplnila, že za účelem monitoringu a efektivního naplňování Strategie 2021+ plánuje Úřad vlády ČR zintenzivnit komunikaci s jednotlivými rezorty, kromě poskytování metodické pomoci tzv. *gender focal points* bude průběžně komunikovat i jednotlivými s věcnými útvary.

L. Hradecká uzavřela třetí bod jednání.

4. Shrnutí výstupů ze schůzky s H. Rögnerovou k úhradám péče porodní asistentky z veřejného zdravotního pojištění

L. Hradecká otevřela druhý bod jednání a předala slovo I. Königsmarkové.

I. Königsmarková přítomné seznámila s průběhem schůzky s H. Rögnerovou na MZd, které proběhlo 28. května 2021 (viz příloha č. 5). Na schůzce bylo diskutováno několik témat, která souvisí s nezajištěním dostupnosti hrazené péče PA. Diskutovány byly především nedostatky v organizaci péče o ženy při porodu, potřeba revize seznamu zdravotních výkonů, nerovné postavení PA v dohodovacím řízení, proces přípravy novely zákona o veřejném zdravotním pojištění, ke kterému neměly profesní organizace PA možnost se vyjádřit, a dále nevyhovující nastavení úhrad laktačního poradenství z fondů prevence zdravotních pojištěven.

Zástupkyně profesních organizací PA, které se schůzky s H. Rögnerovou zúčastnily, nyní připravují žádosti o projednání několika návrhů registračních listů zdravotního výkonu, změny

---

¹² Podklady a zápis z jednání jsou dostupné z <https://www.justice.cz/web/msp/kolegium-expertu-k-vykonu-rozsudku-eslp?clanek=jednani-kolegia-dne-13-kvetna-2021>.

nebo sdílení výkonu jinou odborností. MZd přislíbilo před jednáním Pracovní skupiny k Seznamu zdravotních výkonů zajistit k těmto žádostem 1-2 neformální předjednání.

V souvislosti s narovnáním postavení PA v dohodovacím řízení bylo zástupkyním profesních organizací PA doporučeno, aby si v segmentu domácí péče, kam aktuální spadají, vytvořily vlastní podsekcí. MZd nabídlo případnou intervenci, pokud by navrhované řešení přineslo nějaké potíže. Nedostatky v organizaci péče o ženy při porodu by mohl napomoci vyřešit vznik jasné, ucelené koncepce péče o matku a dítě. K tomu bude nezbytné zapojení Sekce zdravotní péče. H. Rögnerová na schůzce rovněž uvedla, že by uvítala, kdyby o nároku na návštěvní službu byly ženy informovány před odchodem z porodnice. Z. Candigliota navrhl, že by informace o možnosti využít návštěvní službu mohla být součástí dlouhodobě připravovaného Průvodce mateřstvím.

L. Hradecká poděkovala I. Königsmarkové za prezentaci a otevřela diskuzi k čtvrtému bodu jednání.

M. Menšíková doplnila, že dokončení Průvodce mateřstvím muselo být z organizačních důvodů souvisejících s covid-19 odloženo, v současné době je však jeho příprava v plné realizaci. Materiál recenzovali odborníci z řad gynekologů a nyní ho připomínkuje odborník z řad neonatologů. Za sebe navrhla, aby Průvodce mateřství byl k připomínkám následně zaslán i Pracovní skupině, nicméně konečná podoba procesu připomínkování tohoto průvodce je na zvážení porady vedení MZd.

M. Peremská, A. Frýdlová a Z. Candigliota ocenily vstřícnou atmosféru na jednání s H. Rögnerovou a jednání označily za přínosné. M. Peremská potvrdila, že je v kontaktu s Českou neonatologickou společností a Odbornou společností praktických dětských lékařů ohledně potřebných změn seznamu zdravotních výkonů, avšak termín nejbližšího jednání Pracovní skupiny k Seznamu zdravotních výkonů není realistické stihnout. Z. Candigliota požádala L. Hradeckou, zda by mohla podklad, který vznikl pro účel schůzky s H. Rögnerovou, zprostředkovat zbytku Pracovní skupiny. L. Hradecká potvrdila, že po doplnění korekce ze strany MZd předmětný podklad Pracovní skupině rozešle.

I. Matějovská upozornila, že při podávání žádostí o projednání návrhů registračních listů zdravotního výkonu, změny nebo sdílení výkonu jinou odborností je nezbytné dodržet správný procesní postup, aby Pracovní skupina k Seznamu zdravotních výkonů měla jednak dostatečně detailně zpracované podkladové informace, jednak dostatečný časový prostor se s návrhy seznámit.

L. Hradecká uzavřela čtvrtý bod jednání.

5. Různé

L. Hradecká otevřela poslední bod jednání a požádala přednostně Z. Candigliotu, aby Pracovní skupině blíže představila podklad,¹³ resp. svůj návrh dodatečného odůvodnění usnesení, které Pracovní skupina přijala na svém posledním jednání.¹⁴

---

¹³ Jedná se o podklad, který Z. Candigliota zaslala na rozesílač Pracovní skupiny 8. června 2021, tj. den před jejím jednáním. Jelikož nebyl Pracovní skupinou schválen a bude předmětem dalšího rozpracování, není přílohou tohoto zápisu.

¹⁴ Znění předmětného usnesení z 10. prosince 2020: *Pracovní skupina k porodnictví 1) upozorňuje, že ze strany Ministerstva zdravotnictví dochází k neodůvodněné preferenci spolku ČGPS ČLS JEP při regulaci činností prováděných porodními asistentkami, které nejsou v tomto spolku sdruženy; 2) doporučuje Radě vlády pro rovnost žen a mužů, aby vyzvala Ministerstvo zdravotnictví k zajištění*

Z. Candigliota uvedla, že způsob přípravy novely zákona o veřejném zdravotním pojištění, jenž byl diskutován v předchozích bodech, je jedním z mnoha příkladů nedůvodné preference spolku ČGPS ze strany MZd při regulaci činností prováděných PA. Jako další příklady preference spolku ČGPS ze strany MZd zmínila přípravu vyhlášky č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče (dále jen „technická vyhláška“), přípravu vyhlášky č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb (dále jen „personální vyhláška“) či přípravu metodického pokynu k CPA.

Kdykoliv MZd řeší něco, co se týká PA, přizve ČGPS, ne však zástupkyně relevantních a skutečných profesních organizací PA. Pokud byly zástupkyně PA v minulosti přizvány, tak pouze prostřednictvím České společnosti porodních asistentek (dále jen „ČSPA“), která však není uznávanou profesní organizací v rámci mezinárodního společenství, resp. nebyla přijata do Mezinárodní konfederace porodních asistentek (International Confederation of Midwives, dále jen „ICM“). Z. Candigliota zmínila, že považuje ČSPA za fiktivní profesní organizaci, prostřednictvím které jsou ve skutečnosti prosazovány zájmy ČGPS (mj. místopředsdkyně ČSPA je manželkou člena ČGPS A. Pařízka, na jehož jméno je web ČSPA registrován¹⁵).

Ze zápisů zasedání výboru ČGPS vyplývá, že „*ČGPS systematicky zneužívala svůj vliv k tomu, aby bránila úhradě výkonů porodních asistentek z veřejného zdravotního pojištění bez indikace lékaře, rozšíření hrazených výkonů porodních asistentek, vzniku porodních domů s porodními asistentkami, možnosti péče porodní asistentky při porodu doma a prosazovala kriminalizaci porodů doma*“.¹⁶ Skutečnost, že se ČGPS skrze své vazby na MZd může přímo podílet na vytváření pravidel pro konkurenční profesi PA, odporuje principům právního demokratického státu. S tím souvisí i fakt, že MZd ani přes opakovaný požadavek Pracovní skupiny dosud nebylo schopno k výše zmiňovaným vyhláškám (technické a personální) doložit související řádné zdůvodnění.

Dále Z. Candigliota s odkazem na svůj příspěvek v publikaci *Mužské právo: jsou právní pravidla neutrální?*¹⁷ doplnila historické souvislosti potlačování profese PA. To podle ní vyvrcholilo během předlistopadového totalitního režimu, kdy byly zrušeny profesní spolky PA, dokončena nucená přeměna PA na státní ženské sestry a přesun porodů do nemocnic, „*kde docházelo k systémovému porodnickému násilí, neověřeným škodlivým praktikám bez svobodného a informovaného souhlasu, bezdůvodné separaci a narušování vazeb mezi matkami a jejich dětmi, ale také například k nedobrovolným sterilizacím žen*“.¹⁸ Ze strany ČGPS „*nikdy nedošlo k veřejné sebereflexi a už vůbec ne k omluvě za podíl systémovém násilí na ženách a dětech a hrubém porušování jejich práv a svobod*“, uzavřela.

V. Škamповá se od příspěvku Z. Candiglioty distancovala. Tvzení uvedená v odůvodnění sepsaném Z. Candigliotou jsou podle ní dehonestující a nezakládají se na pravdě. Před jednáním Pracovní skupiny kontaktovala ředitelku Odboru ošetřovatelství a nelékařských povolání A. Strnadovou, která jí potvrdila, že zástupkyně PA jsou do vnitřního připomínkového řízení MZd zapojovány. Zdůraznila, že za sebe si není vědoma žádných neformálních vazeb Odboru zdravotní péče MZd s ČGPS. Uvedla, že pro kultivaci českého zdravotnického systému je základním prvkem spolupráce, nikoli vyostřování existujících konfliktů. Dále

---

nestranného výkonu státní služby a vyloučení nedůvodné preference spolku ČGPS ČLS JEP při regulaci činností prováděných porodními asistentkami.

¹⁵ Tj. je registrován na společnost, jejímž jediným společníkem je A. Pařízek.

¹⁶ Cit. z podkladu Z. Candiglioty ze dne 8. června 2021.

¹⁷ Candigliota, Z. „*Jak byly vymýceny porodní báby v českých zemích*“. In Šimáčková, Kateřina, Barbara Havelková a Pavla Špondrová. 2020. *Mužské právo: jsou právní pravidla neutrální?* Praha: Wolters Kluwer.

¹⁸ Cit. z podkladu Z. Candiglioty ze dne 8. června 2021.

zmínila, že hlubokých příkopů mezi ČGPS a zástupkyněmi PA si je vědoma, ovšem pochybuje, že takto vyhraněná kritika přispěje k jejich zakopání.

Zdůraznila, že MZd pro plnění svých úkolů potřebuje erudované partnery, kteří hájí zájmy své profese a prostřednictvím této profese i zájmy pacientů a pacientek, kterým poskytují zdravotní služby. V případě PA je však obtížné určit, který ze spolků by měl tímto partnerem být, neboť české PA se dosud nedokázaly sjednotit a hájí zájmy své profese prostřednictvím více organizací, které nejsou ve shodě. Podobná situace byla na začátku 90. let i mezi zdravotními sestrami, kterých je nepoměrně více, a přesto se nakonec dokázaly sjednotit a nyní vystupují jednotně prostřednictvím České asociace sester. Ocenila by, kdyby stávající profesní organizace PA konsenzuálně dospěly ke vzniku jedné organizace, která bude profesi PA zastupovat a umožní jim důsledně a slušným způsobem hájit zájmy své profese.

Rovněž zmínila, že záměrem nové náměstkyně ministra zdravotnictví M. K. Vašákové je vznik vlastní pracovní skupiny, resp. komise MZd pro porodnictví, do které budou přizvány i PA.

P. Sovová v reakci na příspěvek Z. Candiglioty uvedla, že srovnávání protiprávních sterilizací s jinými druhy porodnického násilí působí vskutku až příliš výbušně. Dále zdůraznila, že z pozice zástupkyně příjemkyň péče žádný konflikt mezi profesními organizacemi PA nevnímá. Obě skutečné profesní organizace PA, kterými podle ní jsou ČKPA a UNIPA, mají mezi sebou mají nastavenou funkční spolupráci, a žádný boj se mezi nimi neděje. Přívlastek fiktivní ji u ČSPA přijde na místě, neboť prokazatelně hájí zájmy A. Pařízka a ČGPS. Tvrzení, že české PA jsou neustále v nějakém boji, je podle ní používáno účelově a nezakládá se na pravdě.

I. Königsmarková uvedla, že argumentace V. Škampové kopíruje argumentaci ČGPS. Potvrdila, že návrhy, které vycházejí z Odboru ošetřovatelství a nelékařských povolání, jenž vede A. Strnadová, UNIPA k připomínce v rámci vnitřního připomínkového řízení MZd dostává, avšak ostatní materiály nikoliv. Opětovně připomenula, že právě návrh novely zákony o veřejném zdravotním pojištění, kde MZd navrhlo změnu ustanovení, které se bezprostředně týká PA, jim nebylo umožněno jakkoliv připomínkovat. Zdůraznila, že s ČGPS se snaží spolupracovat již od 90. let a že to zpočátku vypadalo nadějně, avšak zlom nastal, když byl do čela spolku prvně zvolen V. Dvořák, který se již v minulosti vyjadřoval v tom smyslu, že soukromé PA jsou potenciálním ohrožením gynekologů/gynekoložek. Nešlo mu tedy o spolupráci, ale o finance a konkurenci. Potvrdila, že spolu s ČKPA dlouhodobě vedou veškerá jednání společně a vedou je ve vzájemné shodě. Potíž nastává, když je díky intervenci A. Pařízka na jednání na MZd přizývána pouze fiktivní ČSPA, zatímco zbývající dvě organizace nikoliv.

A. Frýdlová potvrdila, že ČKPA a UNIPA se účastní jednání společně a že mezi sebou nemají žádné zásadní rozpory. Připomenula, že všechny profesní organizace PA již v roce 2014 podepsaly memorandum o spolupráci¹⁹ a že jeho prostřednictvím bylo možné, aby se některých jednání zúčastnily všechny tři organizace společně. Jednotná zastřešující organizace PA podle ní pravděpodobně nevznikne, nicméně nevidí důvod, proč by na jednání na MZd nemohly být přizvány všechny tři organizace. Zdůraznila, že je nakloněna spolupráci, ale nevnímá, že by obdobná ochota panovala i na straně ČGPS.

V. Škampová zdůraznila, že je nezbytné, aby si ČGPS a PA k sobě našly cestu. Obě profese jsou v segmentu porodní péče nezastupitelné. Klíčové je usilovat o spolupráci, nikoli konfrontaci.

---

¹⁹ Blíže viz <https://www.mzcr.cz/tiskove-centrum-mz/zastupkyne-profesnich-sdruzeni-porodnich-asistentek-podepsaly-memorandum-o-spolupraci/>.

Z. Candigliota vyjádřila souhlas s tvrzením V. Škampové, že je zapotřebí spolupráce všech odborností, a dotázala se jí, zda skutečné profesní organizace PA dostaly či dostanou možnost podílet na přípravě Průvodce mateřstvím a zda v nich budou zohledněny i jejich standardy. Pokud ne, považuje způsob příprav tohoto průvodce za další příklad neodůvodněné preference spolku ČGPS ze strany MZd. V. Škampovou dále požádala, aby specifikovala, co konkrétně v jí předloženém odůvodnění považuje za nepravdivé. Zdůraznila, že veškerá svá tvrzení má podložená. Dále uvedla, že je běžné, že i další profese a/nebo odbornosti mají více profesních organizací, ale za problém se to považuje pouze u PA. Argument údajnou rozhádaností je podle ní pouze zástupný. Zdůraznila, že dehonestace neprobíhá ze strany PA, nýbrž ze strany ČGPS, v jejichž zápisech je možné dohledat urážky PA. To, co ČGPS označuje u PA za fanatismus či extrémismus, není nic jiného, než že PA chtějí poskytovat péči, která je běžná v západních zemích.

M. Vnoučková poděkovala Z. Candigliotě za návrh odůvodnění. Zdůraznila, že není povinností PA mít jednu profesní organizaci. UNIPA i ČKPA vychází z mezinárodních standardů profese, mezinárodního standardu vzdělávání a mezinárodního etického kodexu, které jsou dané ICM, která spolupracuje s Mezinárodní federací gynekologie a porodnictví (FIGO). Takto konstruktivní spolupráci by uvítala i v českém kontextu. Pro MZd by měl být prvořadý zájem matek a dětí, mělo by vycházet z modelů péče, které jsou osvědčené ve světě.

I. Šmídová ocenila, že se debata vyvíjí směrem, jak věci dělat společně. Poděkovala Z. Candigliotě za zaslání podklad. S ohledem na to, že Pracovní skupina neměla předem dostatečný prostor se s ním seznámit a že vzbudil kontroverzní reakce, by považovala za vhodné jej upravit a vrátit se k němu na dalším jednání. Uvítala by, kdyby V. Škampová, popřípadě další zástupci a zástupkyně MZd písemně okomentovali pasáže, se kterými v textu stran díkce nebo obsahu nesouhlasí, resp. které podle MZd obsahují nepřesnosti.

Dále uvedla, že situaci v českém porodnictví zkoumala ze sociologické perspektivy několik let a že z výzkumů jasně vyplývá, že PA mají v politickém, organizačním i finančním prostoru ČR nerovné postavení. Obě profese (PA a gynekologové/gynekoložky) jsou sdruženy v silně genderovaných organizacích, mezi kterými lze vystopovat projevy symbolického násilí. Náhled ČGPS na profesní organizace PA reprodukuje širokou škálu genderových předsudků, které se nezakládají na faktech. Tato skutečnost spolupráci nesmírně komplikuje, byť by byla žádoucí. Posun, k němuž v uplynulých letech v této oblasti došlo, je do jisté míry i výsledkem konfrontace, nikoli konsenzu. Být sama sebe považuje za představitelku proudu, který preferuje se konfliktu vyhnout, je podle ní nezbytné si uvědomit, že politika se děje konfrontací názorů, na základě nichž se v demokratické společnosti vyjednává kompromis.

V. Škampová odpověděla, že by preferovala se k tomuto dehonestujícímu dokumentu dále nevyjadřovat, neboť v něm nespátřuje základ pro spolupráci. V reakci na výzvu Pracovní skupiny nicméně uvedla, že nařčení MZd z toho, že „*odmítá spolupracovat při regulaci činnosti porodních asistentek přímo s porodními asistentkami a jejich uznávanými profesními organizacemi*“, vyvrací e-mail ředitelky Odboru ošetřovatelství a nelékařských povolání A. Strnadové, ve kterém obdržela výčet legislativních materiálů a návrhů, které byly předloženy ke konzultacím zástupkyním všech třech profesních organizací PA, tedy i ČKPA a UNIPA. V mailu je dále uvedeno, že i veškeré návrhy národních postupů, které se týkají činnosti PA a novorozenců, jsou zástupkyním PA zasílány prostřednictvím Národního centra ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů.

Tvrzení, že „*spolupráce Ministerstva zdravotnictví a ČGPS „je založena na neformálních a netransparentních vazbách*“, V. Škampová označila za pomluvu. MZd s ČLS JEP běžně spolupracuje, avšak ryze po faktické stránce, neboť potřebuje stanoviska jejich odborných společností k návrhům strategických, koncepčních a legislativních materiálů. Důrazně se

ohradila vůči nařčení, že by ona nebo Odbor zdravotní péče s ČLS JEP navazovaly neformální vztahy, na jejichž základě by ve své činnosti v rámci MZd upřednostňovaly nějakou stranu na úkor jiné. Požádala, ať jí Pracovní skupina konkrétně popíše, o jaké neformální a netransparentní vazby se údajně jedná.

M. Pavlíková odpověděla, že problém neformálních vazeb je, že jsou neformální a neexistuje o nich záznam, tedy je obtížné je dokázat. Jako ilustrační příklad uvedla setkání k CPA na MZd, kterého měla možnost se osobně zúčastnit a které bylo svoláno z podnětu tehdejší náměstkyně A. Šteflové. Na setkání explicitně zaznělo, že je záměrně rámováno jako neformální, aby nebylo nutné formálně oslovit ČGPS, která by vůči agendě setkání byla v opozici. Byť byl později návrh metodického doporučení k CPA předložen oficiálním představitelům ČGPS k projednání, situace podle ní ukazuje, jakou moc ČGPS fakticky má, když si i náměstkyně ministra zdravotnictví v projektu, který sama navrhne a který by měl prospět ženám a jejich dětem, netroufne ke konzultaci přizvat špičky ČGPS. Určitých mocenských a neformálních vazeb v souvislosti s ČGPS si tedy je MZd v případech, kdy se jim potřebuje vyhnout, patrně vědomo.

V návaznosti na příspěvek I. Šmídové doplnila, že si z doby, kdy existovala Pracovní skupina k porodnictví MZd, pamatuje, jak byla spolu s dalšími jejími členkami ze strany přítomných mužů (členů) disciplinována za to, že si jako mladá žena dovolila konkrétní osobu oslovit „pane Hájkou“ namísto „pane profesore“. V kontextu této mocenské asymetrie je vskutku obtížné usilovat o konsenzus.

Zdůraznila, že PA ani Pracovní skupina nechtějí, aby MZd soudcovalo spory mezi ČGPS a profesními organizacemi PA. Pracovní skupině jde o to, aby MZd zajistilo, že všechny strany budou brány jako rovnocenné. Tj. aby MZd reflektovalo, že ČGPS je pouze jednou z konzultujících odborných společností, která by ze strany MZd měla být přijímána se stejnou vahou jako jiné profesní odborné společnosti (které mají postavení na mezinárodní scéně). Je to upozornění na existující situaci, která v konečném důsledku komplikuje ženám přístup k dobré a vědecky podložené péči během těhotenství, porodu a šestinedělí, uzavřela.

I. Königsmarková požádala V. Škampovou o přeposlání e-mailů od A. Strnadové, neboť za poslední dva roky jakožto kontaktní osoba UNIPA nedostala k připomínkám žádný materiál MZd, a to ani prostřednictvím Národního centra ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů. Uvedla, že UNIPA nebyla přizvána k žádnému jednání týkajícímu se tvorby metodického pokynu k CPA.

A. Forberger a M. Peremská se omluvily a v 15:30 se odpojily se z jednání.

Z. Candigliota v návaznosti na příspěvek M. Pavlíkové uvedla, že důkazem existence neformálních mocenských vazeb a neformálních jednání jsou chybějící zápisy a chybějící odůvodnění. Od L. Kantora se prý např. dozvěděla, že jak do technické, tak do personální vyhlášky si zástupci ČGPS prosadili požadavky, kterými chtěli záměrně zabránit vzniku porodních domů. MZd však doteď k těmto vyhláškám nepředložilo řádné zdůvodnění ani zápisy z jednání s odbornými společnostmi, kde se řešilo, jaká úprava je přijímána a proč. Dalšími příkladem netransparentního postupu MZd a obcházení skutečných profesních organizací PA je již diskutovaná příprava novely zákona o veřejném zdravotním pojištění, metodického doporučení k CPA či Průvodce mateřstvím. Pokud MZd tvrdí, že k přípravě těchto materiálů byly přizvány i ČKPA a UNIPA, žádá je, ať jejich přizvání doloží související oficiální korespondencí. Z. Candigliota od dotčených organizací disponuje informací, že k přípravě těchto materiálů přizvány nebyly. Dále MZd požádala o doložení způsobu, jakým byly ČGPS a ČSPA formálně osloveny ve věci přípravy těchto materiálů, jaké jsou zápisy

z jednání s těmito subjekty a jak jsou předmětné materiály po odborné stránce odůvodněny, tj. na jakých odborných analýzách a výzkumech se zakládají.

Vzhledem k nepřítomnosti O. Dostála, na jehož podnět bylo usnesení o nedůvodné preferenci spolku ČGPS ze strany MZd přijato, a také s ohledem na skutečnost, že odůvodnění Pracovní skupině zaslala na poslední chvíli, navrhla v diskusi pokračovat až na dalším jednání. MZd tím podle ní zároveň vznikne prostor doložit, v čem jsou její tvrzení nepravdivá.

Dále Z. Candigliota navrhla, aby Pracovní skupina prostřednictvím Rady do budoucna MZd doporučila, aby pokaždé, kdy bude připravovat jakýkoliv výstup týkající se péče v souvislosti s porodem, na jednání a do přípravy podkladů přizvalo i zástupkyně profesních organizací PA, které jsou členky ICM.

E. Petrová se omluvila a v 15:58 se odpojila z jednání.

M. Šimůnková se omluvila a v 16:09 se odpojila z jednání.

M. Pavlíková a I. Königsmarková přítomné informovaly, že se zúčastnily jednání Redakční rady k ročence Zaostřeno na ženy a muže. I. Königsmarkové se podařilo prosadit požadavek, aby ÚZIS nově začal vykazovat data zvlášť pro zdravotní sestry a zvlášť pro PA (nyní je vykazováno spojitě v rámci jedné kategorie). M. Pavlíková na jednání otevřela otázku problematické evidence porodu mimo zdravotnické zařízení a je díky tomu nyní v kontaktu s ČSÚ i ÚZIS stran případné změny způsobu sběru matričních informací.

Uvedla, že je v kontaktu s L. Hradeckou ohledně případné revize Podnětu k publikování statistických dat a souvisejících kroků. Rovněž čeká, až ÚZIS poskytne Sekretariátu Rady vyžádaná data o rodičkách a novorozencích. Zástupkyň legislativního týmu se v této souvislosti dotázala, jaký vliv by mohl mít na publikaci dat z oblasti porodnictví nedávný návrh Městského soudu v Praze na zrušení části zákona o zdravotních službách, který je mj. odůvodněn tím, že stát nemůže tajit informace získané z veřejných zdrojů.²⁰

A. Hořejší uvedla, že zatajování dat z oblasti porodnictví je už nyní v rozporu se zákonem. Skutečnost, že to nyní Městský soud v Praze vyslovil nahlas v jiné věci, může napomoci v rámci judikatury. Pokud MZd svůj postoj stran uveřejňování dat nezmění, bude se to nejspíše řešit soudní cestou, při které by argumentace Městského soudu v Praze mohla napomoci úspěchu.

I. Šmídová se omluvila a v 16:22 se odpojila z jednání.

I. Slavíková se omluvila a v 16:24 se odpojila z jednání.

P. Peiger se omluvil a v 16:26 se odpojil z jednání.

Z. Candigliota se L. Hradecké dotázala, zda byla již předložena 7. periodická zpráva o plnění Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen, k jejímuž předložení Výbor OSN pro odstranění všech forem diskriminace žen vyzval Českou republiku do března 2020. L. Hradecká odpověděla, že nikoliv. Byť byl prvotní návrh zprávy za sekretariát Rady zpracován zkraje loňského roku, stále se jedná o materiál ve fázi přípravy. Přislíbila, že jakmile bude k dispozici finální návrh zprávy, Pracovní skupině jej rozešle.

---

²⁰ Blíže viz https://www.usoud.cz/projednavane-plenarni-veci?tx_odroom%5Bdetail%5D=3735&cHash=970f05f86b0f5f8bb67abf22067e9fc2, https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/informace-behounek-uzis-mzcr_2106081139_cib.

L. Hradecká připomenula pozvánku nepřítomného člena Pracovní skupiny M. Nemravy na webinář, na kterém bude prvně představen oficiální český překlad Evropských standardů pro porodní domy a centra a jejich využití v praxi.²¹

Uvedla, že další jednání Pracovní skupiny je předběžně plánováno podzim před sněmovními volbami. Poděkovala přítomným členkám i hostům a hostkám z MZd za účast a ukončila jednání.

Přílohy zápisu

- Příloha č. 1   Prezentace A. Majerčíkové k představení Podnětu BfHI 2018
- Příloha č. 2   Podnět k důsledné implementaci BfHI 2018
- Příloha č. 3   Prezentace I. Königsmarkové k pozměňovacímu návrhu
- Příloha č. 4   Shrnutí pro Pracovní skupinu k porodnictví
- Příloha č. 5   Prezentace I. Königsmarkové ke schůzce s H. Rögnerovou
- Příloha č. 6   Podklad pro schůzku s H. Rögnerovou

Shrnutí úkolů pro sekretariát Rady a členky a členy Pracovní skupiny:

1. Zaslát prostřednictvím sekretariátu Rady Z. Candigliotě připomínky k návrhu odůvodnění usnesení Pracovní skupiny o nedůvodné preferenci spolku ČGPS ze strany MZd.
Zodpovídá: členky a členové Pracovní skupiny
Termín: preferovaně do 31. 8. 2021
2. Upravit návrh odůvodnění usnesení Pracovní skupiny o nedůvodné preferenci spolku ČGPS ze strany MZd na základě obdržených připomínek od Pracovní skupiny a MZd
Zodpovídá: Z. Candigliota
Termín: preferovaně do příštího jednání Pracovní skupiny
3. Zaslát Pracovní skupině na vědomí návrh 7. periodické zprávy o plnění Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen
Zodpovídá: sekretariát Rady
Termín: bezprostředně po finalizaci zprávy a jejím předložení do mezirezortního připomínkového řízení

V Praze dne 23. září 2021

Zapsala: Lucie Hradecká, tajemnice Pracovní skupiny

Schválila: Marie Čermáková, předsedkyně Pracovní skupiny

---

²¹ Záznam z webináře je dostupný z odkazu https://www.youtube.com/watch?v=Da_0QC-Zqyk&t=6s, Standardy jsou k dispozici z odkazu https://apodac.org/wp-content/uploads/MUNET-Standards_4_2021_CZ1.pdf.